Ն՝ 438 — 1878 ԴԵԿԱՆՈՒՆԻԼԵՎԵԼ 16 ՇՈՒՄԱՆ ԻՐԹԷՄԻ — ԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 320 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիւլէ
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 400 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 210 »
Իւչ այլըգ . . . 110 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիւլէ
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէժալիքի էճէպիկէտ վէ գայիմէ թէտաւիւլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունաճագ տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

ԹԷՐՃԱՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՍ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթիրը իչիւն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէլէ 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէլէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիւլէ
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթի վէ ումումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթին պէհէր սրրատը 2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիւլէ

Մէվատոր Նաֆիսայա տայիր մուպահասաթ մէճմանէն գապուլ օլունաճաղը կիպի, ամրճ օլունմայան էվրագ սահիպլէնէ իատէ օլունամազ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԻՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Մթամպօլոտ Պապը Ալի ճատտէսինատէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօչէսինատէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ուտուրը իտարէ վէ Թանրիրիյէսինէ ալիտ քեաֆֆէյի մէվատ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա մուրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆֆէյի Մէքթէբիպլին տախի անրն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԱՆԷ 16 ԴԵԿԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ

ՀԱԼԸ ՀԱՃԸՐ

Էվրօբա Թէլէկրաֆլարընտա վաճիպլիլիթինա պիր հավատիս եօգ տուր, օլսա տա, գայիմէ տէրտինտէն քիմսէնին հավատիսէ պագաճաղ վագթը տա եօգ կիպի կէօրիւնիյօր։

Սէքիզ օն պյտան պէրու գայիմէնին եա բէֆի, եա թէրֆիի իթիպարը ուղրունա, պու գատար էմրլէր, հիմմէթլէր, ղայրէթլէր, պու գատար ֆէտաքեարլըղլար օլսուն, պու գատար ագըլըլար պիր եէրէ կէլիպ պիր թէտպիր տուշիւնսիւնլէր, պու գատար լայիհելեր գալէմէ ալընսըն, վէ պիր սէմէրէսի կէօրիւլմէտիքտէն մատտա կիթտիքճէ իթիպարտան տուշսիւն հագըգէթէն էսէֆ ուսթիղրապա շայան պիր հալ տըր։

Լաքին պու ալէմտէ սէպէպսիզ շէյ օլմազ օլսուղունտան, պունուն տա սէպէպի օլմալը տըր, հեմ տէ պէյքի պիր չօգ սէպէպի։

Մալիւմ տիւր քի, գայիմէ օլսա օլմասա, մէմայիքիմիզ հէնիւզ տէհշէթլու պիր հարպ պէյնէ-սինտէն գուրթուլմուշ գուրթուլմամըշ կիպի պիր հալտէ օլտուղունտան մալիյէմիզ եանի սալթ խազինէ տէյիլ վարիյէթը ումումիեէմիզ բարլագ պիր հալտէ տէյիլ տիր։ Նէտէն տիր էօյլէ իսէ, Էվրօբա Պիզէ պու գատար քիւլլիեէթլու մալ կէօնտէրիյօր, քի սապահտան ագշամա գատար Սթամպօլ վէ Գալաթա մաղազալարընա միւթէմատի թաշընտրգտան սոզրա կէլէն մալլէր կիւմրիւք մաղազալարընա վէ մէյտանլարընա տախի սրզամայօր վէ օնլարտան տա արթըպ թաշայօր։

Շիւպհէսիզ Էւրօբատա մալին ուճուզ օլտուղունտան. պիթիւն Էւրօբա կազէթալէրի ախզուիթանընն քէսատլըղընտան ալէլ ումումէ չէքեայէթ իտիպ, մալլարընը եըղլըրգճա եըղլըրղընը, վէ սէրմայէտարանընն թահամմիւլիւ գալմայը, մալլէրի հէր նէ պահա իլէ օլուր իսէ օլսուն, վէ պազէն զարարընա տախի օլարագ էլլէրինտէն չըգարմայա չալըշտըգլարընը իգբար իտիյօրլար. լաքին ղազէթալէր պունու տէմէղ իսէ տէ բիաշանընն մալ ֆիյաթընտան տա էքսէրի էմթանընն էհվէն օլտուղու աշիքեար կէօրիւնիյօր, վէ պիր թէրաֆտան ֆապրիգաթօրլարընն մալլարը էլտէն չըգարմայա չալըշմասը, վէ տիկէր թէրաֆտան թիւճճարընն մալ էհվէն տիր տէյի սըբարըշա եա ալմայա գալգըշմասը, ղալիպա իգթիզասընտան գիւտէ մալ եըղայօր Սթամպօլա, քի պէտէլինի թագսիտէ օլսուն Էւրօբայա կիւնիւ կիւնիւնէ ալթուն օլարագ կէօնտէրմէք լազըմ կէլիր, վէ պունտան բիացամըզտա կիւն կիւնէ ալթուն էքսիլիր, վէ պիթթապի ալթընն պահայա չըգըպ, գայիմէնին տէ գըյմէթտէն տիւշմէսի լազըմ կէլիր։ Զանընը ճիդանէմիզճէ պաշլըճա սէպէպլէրին պիրի պու տուրքի, էյէր արտը արտը քէսիլմէյիպ տէ պէօյլէ տէվամ իտիլիր իսէ, թիճարէթճէ տէ պիր պէօյիւք գրիզ վէ պուխրան իւսթէ կէլէպիլիր, վէ պու հալտէ ապգըմըզ վարմազ սէօյլէմէյէ, գայիմէ պիւթիւն պիւթիւնէ հիչ օլապիլիր։

Լաքին պու Պիզիմ խուսուսի պիր թախմինիմիզ օլուպ, Ալլահ վիրէ տէ եաղընը օլայրտը տէրիզանճագ էհլը թիճարէթէ պուրալարը պիզտէն էյի մալիւմ օլտուղունտան, օնլարրն հիւքմունէ թապի օլուրուզ, վէ պու պապտէ Պիզէ պիր ըշրգ վիրէն օլտուղու հալտէ թէշէբբիւրէն վարագամըզա տէրճ իտէրիզ։ Էյէր գայիմէնին թէտէննիյի ֆիյաթընա պիր սէպէպ տէ պու տէյիլ իսէ, հիչ օլմազ իսէ պու վեսվեսէտէն հասըլ օլան թէլաշտան օլսուն գուրթուլուրուզ։

Իքինճի սէպէպ տէ պիր հալը նամալիւմտէ պուլունմամըզ տըր զանն իտէրիզ. հէր նասըլ իսէ պիր ըսլահաթ սէօզիւ տիւր գաֆամրզա կիրտի, հէր քէսին իւմիտի տէ օնտա օլտուղունտան, վէ օնուն տա իսմի իշիթիլիպ ճիսմի հալա կէօրիւլմէտիյինտէն, շիմտի հէր քէսէ էօյլէ կէլիյօր քի, իլերիւտէ տա՝ նա պիր գարըշըգ-ըզ գօրդուսու վար քի, ըսլահաթա թէշէպպիւս օլունմայօր. պունտան ճիւմլէնին գալպինտէ իլերիւսի իշիւն էմնիյէթ սէլպ օլուպ, հէր քէս էլինէ կէչէն քեհատը էլինտէն չըգարըպ, պէշ օն բարասը վար իսէ օնու տա ալթընն իտիպ էօյլէ սագլամագ իսթէյօր, վէ պու տա պէօյլէ օլտուգտա հալի իլէ պիւթիւն քեհատլար բիայայա տաղըրպ, թէտավիւլէ լազըմ կէլէնտէն զիատէ օլտուղու կիպի օ տա թապիաթը իլէ գըյմէթտէն տիւշէր։

Պու էֆքեար պուրատան զիատէ Էւրօբատա ճէվէլան իթմէքտէ տիր. Պիզ Էւրօբատան բարա իսթէյօրուզ քի ըսլահաթ եաբալըմ, Էւրօբա Պիզտէն ըսլահաթ իսթէօր քի բարա վերսին. պու պիչիմիզ եարըշըն իչինտէ չալգանըպ տուրույօրուզ, վէ պէօյլէ պիր հալտէ հիչ պիր էվրագըմըզը գըյմէթ քէսպ իտէսէյէճէեի տէ տերքեար տըր։

Պունտա Էւրօբանընն տա հադգը վար Պիզիմտէ։ Էւրօբա Պիզտէն սէօզ իսթէմէմ իճրաաթ իսթերիմ տէյօր, Պիզ տէ էվվէլքի-սիյէ մէնսուպ օլան պիր մէրքէզ ֆրանսա գօնսօլօսունուն մուխալիֆէթինէ բաղմէն զատպ իթմէք թէչէպպիւսինտէ պուլունտու իսէ տէ, պիր թարղիյէ իթասը իչիւն թէտաւիրի լազըմ իթթիխաղ օլունտու։

Վէրլին, 27. Վէլիի ահտ բրէնթին պաշընա պիր գաղա կէլտի. չէօյլէ քի. կէպինմէքտէ իքէն արապասընտան տըշարը աթըրպ եէրէ տիւշտիսէ տէ, եարալանմատը։

Պէլկրատ, 27. — Ֆրանսանընն Սրբպիա բօյիթիգա մէմուրու, Զէթինէէտէ ֆրանսըզ սէֆարէթի մէմուրիեէթինի գապուլ իթմէհօր։

Սգուբչինա, հիւքիմէթին մաճրաֆը իլէ պիր չըմէնտրֆէյի ինշաաընա գարար վիրտի։

Ռթինա, 27. — Եունան հիւքիմէթի, հուտուտու Սունանիեէնին թասհիհի իչիւն. ժէնէրալ Սուցօնուն վէ տախիլիյէ նէզարէթի պաշ քեատիպի Մ. Զինօբուլուն վէ դրալրն եավէրանընտան Մ. Գօլդոթրօնինին գոմիսէր թային օլունտուգլարընը Պապը Ալիյէ ըհսմէն խապէր վիրտի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սէնէ պայը միւնասիպէթիյէ պու կիւն պիլ ճիւմլէ վիւքէլի ֆիիսամ վէ պալայա գատար ըիճալը քիրամ հազարաթը, սաաթ 3տէ Նըլըրը սարայընա պիլ ադիմէ, մութատ օլտուղու իւզրէ հուզուրը հիւմայունտա վաճիպլի թէպրիքի իֆա իտէճէք տիրլեր։

—Սըրպիա սէֆիրի Մ. Ֆիլիբ Գրիսթիչ, էօնիւմիւզտէքի բաղար իրթէսի կիւնիւ հուզուրը Շահանէյէ չըգարագ, իթիմատնամէսինի թագտիմ իտէճէք տիր։

— Ֆէրիդ Սալիհ Զէքի բաշա հազրէթլէրի, Եէնիչէհիր ֆըրգամ ասքէրիյէսինէ գօմանտան թային պույուրուլմուշ տուր։

—Բարիս սէֆիրի քէպիրի Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինին, մաֆհելի մէմուրիեէթլիրինէ աղիմէթլէրինտէ, Պուքրէշ վէ Վիէնա չէհրլէրինէ օղրայաճաղլարը, վէ պու չէհրլէրտէ, թէսվիյէ օլունաճագ պազը մէսալինտէն տօլայը պիր աղ միւտտէթ իգամէթ իտէճէքլէրի մէսմուլ տուր։

—Այտըն վիլայէթինէ սէվգ վէ իզամ օլունան մուհաֆիրինին իհթիյաճաթը զարուրիեէի սէրիեէլէրինին թէսվիյէսի իչիւն պազը արագիի միրիյէնին ֆիւրուխթու, հիւքիմէթի մահալիյէ թարաֆընտան Պապը Ալիյէ արզ վէ խթիզան օլունմուշ տուր։

—Ուրֆա սանճաղընտա միւթէտավիւլ պուլունան 7—8 եիւզ պին ղուրուշլուգ գատար գայմէյի, պիր խըտմէթի միֆթէխիրէ օլմագ իւզրէ, թէտավիւլտէն գալըրմաղը, վէ ֆագաթ պատէմա օրատա գայմէ թէտավիւլ էթմէմէսինի, ահալիի մահալիյէ արզու խոէյօրըր իմիշ։

—Պուլղարիսթան Ռիզամնամէի էսասխինի թանզիմ իլլէմէք իւզրէ, Սոֆիատա իճթիմա իտէճէք օլան մէճլիսի ումումի, քեհանէվվէլին 27 սինտէ քիւշատ-օլունաճագ իքէն, եէվմը քիւշատը ալաֆրանկա քեհան. սանինին 18 ինէ թէէսիր օլունմուշ տուր։

—Կէչէնտէ ախզ ու կիրիֆթ օլունուպ, Ամերիգա, սէֆարէթմանէսինէ թէսլիմ իտիլէն, բօյիթիգա սէրսէրիլէրինտէն ըէմէր նամ Ամերիգալը, մէմպիքի Սամանիեէտէն թարտ սու թէսլիմ օլունաճագ տըր։

— Ալթընճը տայրէնին սոգաղլարընը գալոբրըմլատագ իչիւն պիր ինկիլիզ իանէ գոմիթէսի թարաֆընտան եէվմկէլերի վիրիլէրէք մուհաճիր գուլլանըլաճաղընը, մուէատատէմա եազմըշ իտիք։

Մալիւմաթը ախիրէեէ կէօրէ, պու թէտպիր մուվաֆֆագ օլմամըշ տըր. չիւնքի, մէգքիւր իանէ գոմիթէսի, (Թըրէէ էմբէճանէրի ֆընգոմիթէսի), մուհաճիր ամէրիկէնին եէվմկէլերինի քէնտիսի վիրտիկի հալտէ, պու ամէրիկէ լազըմ օլան էտավաթընն վէ նագլիյէնին ալթընճը տայրէ թարաֆընտան թէտարիք օլունմասընը չարթ պէեան իթմիշ իտի։ Ֆագաթ Ալթընճը տայրէ, քէնտիսինին նէ նագլիյէ լէվազիմի վէ նէ տէ էտավաթը օլմատըղընը, վէ պունլարը թէտարիք իտէճէք ագչէսի տէ պուլունմատըղընը պէեան իտէրէք, պու սուրէթի ըէտտ իթմիշ, վէ պինանէն ալէյհ, մէգքիւր գոմիթէնին միւտիրլէրի Շեհիր էմանէթինէ պիլտիրմիշ տիրլեր քի, Ալթընճը տայրէ կիպի, հէր նէվ հիւնի թէշէպպիւսէ հայիլ օլան պիր իտարէ մէվճուտ օլտուգճա, հիչ պիր էյի չէյ եաբմագ գապիլ տէյիլ տիր։

(Մէհնէճը.)

ԻԼԱՆ

Գալբագճըլար պաշընտա վագը տիւքքեանընն պիրիսինին էօնիւնտէ, չըգան ճումատա իրթէսի կիւնիւ ագչամընը, տիւքքեանը մէղքիւր գաբանտրգտան սօնրա, 7 ատէտ տէֆթիր պօղչա տէրուինտէ օլարագ օրատա ունուտուլուպ, ղայպ օլմուշ օլտրղընտան, պուլան զէվթընն ֆիւրքճիլեր իչինտէ ֆէպապճը խանընտաքի օտտ պաշըյա թէսլիմ իլլէսիկինտէ, 500 ղ. միւքեաֆաթ ալաճաղը իլան օլունուր։ 3—2

ՐՕՏՕՐ ԻԱՆԷՄԻ

Բոլիթիգանը թաթիլտէ օլտուղու մալիւմ օլտուղունտան, պու հաֆթա ահվալը բոլիթիգիյէեէ տայիր, խիւլասա գապիլ օլմամշ տըր։ Թայմզ պէնտի հագգընտա վագի օլան միւթալաամշզէն խիթամը տախի պիղ զարուր բազար իրթէսինէ գալմշ տըր։

Տիւնքի Հալը Հազրրըմշզտա պէյան օլունան, Բօտօր իանէսի Թէքլիֆինին կէրիյէ ալընմասը մատտէսինին, Պիզէ նէ տէրէճէ էհէմմիյէթի օլտուղու ազնաշըլմշը տըր զանն իտէրիզ։ Պունու թէյեիտ իչիւն Տէյլի Նիւզիւն պիր պէնտինի տախի պէրվէճէը աթի թէրճէմէ իտէրիզ։

Լոնդրա, 17 դեկ։ Տէյլի Նիւզիւ։

Տիւն մալիյէ նազրրըմշզ, Բօտօր իանէսի Թէքլիֆինի կէրիյէ ալտրգտա էօյլէ պիր բէզալէթէ կիրիֆթար օլտու քի, էօմրիւնտէ պու տէրէճէսինէ նէ տիւշմիւշ տիւր, նէ տէ տիւշէպիլիր։ Պունու թէյմին իտէպիլիրիզ։

Պէօյլէ պիր նիւմայիշի իֆրաթի, եախօտ վագթ ու հալէ նազարէն պէօյլէ պիր թէքլիֆի նամէրզիյի, միլլէթին բէտտ իթմէսինտէն տօլայը, Հագգ Թաալանը լութֆու իլէ ագլը պաշընտա օլան հէր ինկիլիզին մէմնուն օլաճաղը պէտիրի տիր։

Մալիյէ նազրրը քէնտիսի տէ պու թէքլիֆի իթտիքտէ, իւզէրինէ վագի օլան միւզաքէրաթըն հէմէն խիթամ պուլտուղունտան վէ ապէսիաթտան օլան պէօյլէ պիր թէքլիֆին ալթը իւսթիւնէ կէթիրիլտիյինտէն, եագայը գուրթարմշ օլտուղունու խապէթ ատտ իթմիշ օլմալը տըր։

Պիզ (Տէյլի Նիւզ) շու ճիհէթլէ իֆթիխար իտէպիլիրիզ քի, մալիյէ նազրրը կէչէն հաֆթա պէօյլէ պիր թէքլիֆ իտէճէ յինի պէյան իթտիքտէ, մաթպուաթ իչինտէ պունա գարշը կէլէն իւք էվվէլ պիզ օլտուգ, վէ պէօյլէ պիր նէթիճէ հասըլ օլաճաղընը տա օ վագթ խապէր վէրտիք։

Իանէ թէքլիֆի իչիտիլիր իչիտիմէզ, ըէտտ վէ ճէրհի իչիւն արգա արգայա ըէյ վէրէն վէրէնէ օլտու։ հէլէ էօթէտէն պէրու վիւքէլայը իսթիսհապ իթմէեի մէսլէք իթթիխազ իտէն ազալար վէ կազէթալար, ատէմը գտպուլ վէ ճէրհ մատտէսինտէ ալէլ ումում վէ պիրիպիրինէ նէօպէթ վէրմէեէրէք պէեանը էֆքեարա միւսարաաթ իյլէտիլէր։ Եալընըզ էֆքեարլարընը քիրայա վէրմէեէ տայիմա հազըր օլանլար, վէ մէսնէտտէ օլանլարըն արգասընտան ունիֆօրմայը ուշագ կիպի օլսուն պուլունմայա արզու իտէնլէր, եախօտ պունլարա գարտանլըգ իտէնլէր, մէյտանա աթըլան Թէքլիֆին գապուլինէ պիր խահիշ կէօսթէրմէեէ ճէսարէթ, վէ օլ վէճհ իլէ միւտահինքէարի ուպուտիեէթլէրինին ֆէրայիզինի Թէքմիլ իտէպիլտիլէր։

Լաքին մըսթըր Հըպպարտըն, զահիրէ իխրաճ իթտիյի պիր մէսէլէ, իանէ Թէքլիֆինին պէտպախթ մուճիտլէրինի տէ իսկեաթ իթտի քի, քէնտիլէրինի հէր խուսուստա ալգըշլայանլարտան տա թէրք օլունմուշլար տըր արթըգ։

Շիւպհէսիզ Թէքլիֆին ըէտտ օլունմասը իլէ օլսուն, եագայը գուրթարմշ օլաճաղընտան, մալիյէ նազրրը կէրէյի կիպի մէմնուն օլմուշ տուր։ Լաքին պէօյլէ պիր Թէքլիֆի ըէտտ իտէր իթմէզ կէրէյէ ալմագ ըէզալէթի տէ, թահամմիւլ օլունմազ տէրէճէտէ պիր պէլիյէ տիր։ Վէ տահա պէտթէրի տէ շու տուր քի, վիւքէլա պիր իշկիւզարլըգ իթմէք իւզրէ, մասլահաթը սայըր էճնէպի գապինէթլէրինէ տէ սունմուշ, վէ իւզէրինէ միւքեալէմէ տէ աշմշ տըր, շիւպհէսիզ իշի պիր իանէյի ումումիյէ գալըպընա տէօքիւպ, պէօյլէ պիր խայրաթա գապինէթի միւհրիք վէ ըէհպեր շէրէֆինէ նայիլ իթմէք նէյէթի իլէ։ Լաքին զարայիպի շունտա քի, քէնտիլէրի խարիճէն էւրօբա գապինէթլէրինի մէրհամէթ, Թէշվիգէ հիմմէթ իթմէքտէ իքէն, տախիլէն քէնտի Թէրաֆտարլարը Թէքլիֆլէրինի ըէտտ իտիւպ, աշըլմասը մէլհուզ օլան իանէ տէֆթէրլէրինէ քէնտի Թէրաֆտարլարընտան տախի պիր իսմ գայտ իթմէեի, գայտ իտէճէք պիր ատամ պուլունմայօր, նասըլ քի Սըր Վ. Հարգուրթ նութգունտա պունու իմա իթմիշ իսէ։

Տիւնքի մէճլիստէ վիւքէլայը իսթիսհապ իտէճէք պիր աղըզ աշըլմասը. եալընըզ մալիյէ նազրրը, օ տա մէմուրիյէթի իգթիզասընտան, նիշիւն վիւքէլանըն պումագուլէ նիյաթը խայրիյէթ իթթասընա պէօյլէ աքսի մանալէր վէրիլիյօր տէյի աճը շիքեայէթլէր իթտի. պիր տէ Սըր Բօպէրթ Բիլ վագտա վիւքէլայը իսթիսհապ իթտի իսէ տէ, միւրատը տահա զիատէ խալգ իլէ վիւքէլանընը արասընա կիրիպ տէ ըէզալէթի պաստրրմագ վէ գարաթմագ իչիւն իտի։

Ազա ազա իւզէրինէ գըյամ իտիւպ, պու էօլմիւշ վէ տէֆն օլունմուշ Թէքլիֆ իւզէրինէ վաղ օլունան սէզար Թաշլարը իւզէրինէ եազմատըգլար հիճվիյաթ գալմատը։ Լօրտ Հարտինկթըն, Մըսթըր Կլասթրն, Սըր Հարգրթ, Հէմպերլէն, Էնտէրսըն, հիւքիւմէթին պու հարէքէթինին Թայիպ վէ Թեզիլի ուղրունա ազ նութգսարք իթմէտիլէր, վէ հիւքիւմէթի մուհաֆազա իտէճէք պիր քիշի պուլունմատը։

Պէօյլէ պիր Թէքլիֆ էվվէլա նէ սէպէպէ նակէհան բարլամէնթէ արզ օլունտու վէ պատէհու նէ սէպէպէ եինէ նակէհան կէրի ալընտը, մալիյէ նազրրը հիչ պիր մանա վէրէմէտի։ Ալլահ վէրէ տէ Թահթը մէզալիմ վէ խասարաթտա հէլաք օլմայրպ տա սազ գալան Բօտօր ահալիսի, ինկիլիզ գապինէթի կիպի պէօյլէ միւթէլէվվին վէ գարարսըզ պիր հիմաեէթէ մազհար օլտուգլարընը տույմամշը օլայրտիլէր. չիւնքի քէնտիլէրինէ պէօյլէ պաղթէթէն պիր մուավէնէթ վատ օլունուպ, պաղթէթէն տէ կէրիյէ ալընմասը, պիչարէլէրէ աճը իսթիւնէ աճը իլավէ իթմէք սայըլըրտը։

Կէրի տէօնիւպ տէօնիւպ տէ, վիւքէլամշզէն Թէչէպպիւս իթտիյի շու հարէքէթէ պագտրգճա, իսթիղրապըմշզ ֆէվգէլ ատէ թէզաեիւտ պուլուր։ Տահա գաշ կիւն տիւր քի, պու պագտէ մալիյէ նազրրըմշզա իքի Թէրաֆտան տա ինճէ սիվալլար վագի օլտուգտա, Բօտօր գօմիսիօնու մազպաթասը իւզէրինէ օլան էմնիյէթինին տէրէճէսի հագգընտա նէ՝ սօուգ վէ նէ՝ իհթիրազը լագբրտըլար իթմիշ իտի. տահա գաշ կիւն օլտու գրալիչա նութգ իտէլի, վէ պու նութգուն իւզէրինէ վիւքէլանընը բարլամէնթէ շու քէլամլէրի սէօյլէմէսի քի. «Պիզվիրիզ ինկիլթէրրա ահալիսինտէ «պէօյիւք զարուրէթ վէ միւզայիգաթա պուլունան Թէպաալարընա իանէ ադճէսի, բարա մաթլուպ իթմէքտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր. չիւնքի մալիյէ նազրրընը հագգընը քէթմ իթմէմէք իչիւն մէճպուրուզ սէօյլէմէյէ քի, մէսէլէյի պալա Թէէվիլ, պիլա մուտարա աշբգտան աշբղա մէյտանա գօյուպ տէտի. «Օսմանլը տէվլէթի «Թինին պիր բարասը եօգ տուր, «լաղմ տըր քի իանէյի նագտիյէ «իլէ օնուն իմտատընա եէթիշէ «չիմ։»

Վար տըր Օսմանլը տէվլէթինին բարասը վար. սիլահ սաթըն ալմայա բարասը վար. . . . վար. լաքին պիզիմ նէ՝ պօրճուումուզ վար սէֆալէթէ տիւշար օլմուշ Թէպաալէրի վար տէյի, օնլարա իանէի նագտիյէ վիրմէյէ։

. . . . . .

Տիւզիյէ սիլահա սարբլմագտա տըրլար. լաքին աճ Թագսիր, չըպլագ վէ տէրպէտէր Թէպաալարը տա վար ըմշզ, պիզիմ իչիմիզ մի տիր օնլարա եարտըմ իթմէք։ Պիր տէվլէթին ախէր տէվլէթին Թէպաասընա տէվլէթճէ եարտըմ իթմէսի, տէվլէթլէրտէ ատէթ օլմամշը տըր։

Պիզ նէ Ա՝ճէմտէ գըթլըգտան Թէլէֆ օլան օ գատտար պիչարէլէրէ տէվլէթճէ պիր իանէ վիրտիք, նէ տէ հարպ եիզիւնտէն սէֆիլ վէ բէրիչան գալան Ֆրանսըզլարա։

Իլք էվվէլ Պուլկարիսթանտա օ գատտար գըչագլար օլուպ, օ գատտար էվվէր քէօյլէր վէ մալլարա Թէչէ վիրիլտիքտէ վէ օ գատտար նուֆուս Թէչէֆ օլտուգտա, գապինէթ նիշիւն գալգըպ օնլար ի չիւն տէ տէվլէթճէ պիր իանէ Թէքլիֆ իթմէտի բարլամէնթէ։

Սըտնի Սմայթըն տէտիյի կիպի, ճինայէթ վէ մէզալիմ պիւթիւն տիւնեայը գաբլամշը տըր. ինկիլիզ միլլէթի, քէնտի միլլէթտաշլարընը զարուրէթինտէն մատասընա, բէք նատիր վէ ճիւզեի պիր իանէ իտէպիլմիշ տիր. վէ չիմտի քէնտի զարուրէթիմիզէ պիլէ պագճաղ վագթըմզ եօգ տուր. վէ վագտա ինկիլթէրրատա ֆագրը հալլէրինտէն հէլաք օլմագտա օլանլարա պիլէ պիր իշ պուլմայօրուզ, վէ սէֆալէթտէն ճանլարը աղըզլարընա կէլէն պիչարէ ֆագիր Հինտլիլէրէ պիլէ վէրկի վէրկի իւզէրինէ եիւքէթմէյէ մէճպուր օլույօրուզ. իմտի հէր նէ օլսա, շու շիւպհէյի ֆիքրիմիզտէն չըգարամայըզ քի, պէօյլէ պիր վագթտա աճապա գապինէթին շու իանէյի բարլամէնթատէն Թալէպ իթմէսի Բօտօր ֆագրըլարընա հագիգէթէն պիր իանէ իթմէք նիյէթինէ՝ մէպնի մի տիր, եօգսա Ռուսիայը Թահգիր իթտիրմէք իչիւն մի տիր։

Էյէր հագիգէթէն Ռուսիատա պիր մէսուլիյէթ վար իսէ, գալսըն Ռուսիա օ մէսուլիյէթին ազբրլըզը ալթընտա. Լաքին պիզիմ ֆագիր էհլը վէրկիմիզին նէ՝ պօրճուու վար քի, Ռուսլար խաթա իթմիշ տէյի ճէրիմէսինի ինկիլիզ ֆուգարասը չէքսին, օ տա էյէր Ռուսլար խաթա իթմիշ իսէ. պիզիմ հիչ պօրճուումուզ եօգ տուր քի քէսէմիզտէն բարա վէրէրէք։

«Գա վար. լաքին պունու գրա «լիչանըն նութգունա օնուն իչիւն «իտխալ իթմէտիք քի, տէֆինէ «վէ իզալէսինէ պիր չարէ պուլա «մատըգ։»

Պունլար մէյտանտա իքէն, բարլամէնթէ էօյլէ պիր շէյ Թէքլիֆ օլունուր քի, Օսմանլը տէվլէթինին զարուրէթ վէ միզայիգատա պուլունան Թէպաալարընա իանէ ադճէսի, բարա մաթլուպ իթմէքտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր. չիւնքի մալիյէ նազրրընը հագգընը քէթմ իթմէմէք իչիւն մէճպուրուզ սէօյլէմէյէ քի, մէսէլէյի պալա Թէէվիլ, պիլա մուտարա աշբգտան աշբղա մէյտանա գօյուպ տէտի. «Օսմանլը տէվլէթ «Թինին պիր բարասը եօգ տուր, «լաղմ տըր քի իանէյի նագտիյէ «իլէ օնուն իմտատընա եէթիշէ «չիմ։»

Վար տըր Օսմանլը տէվլէթինին բարասը վար. սիլահ սաթըն ալմայա բարասը վար. . . . վար. լաքին պիզիմ նէ՝ պօրճուումուզ վար սէֆալէթէ տիւշար օլմուշ Թէպաալէրի վար տէյի, օնլարա իանէի նագտիյէ վիրմէյէ։

. . . . . .

Տիւզիյէ սիլահա սարբլմագտա տըրլար. լաքին աճ Թագսիր, չըպլագ վէ տէրպէտէր Թէպաալարը տա վար ըմշզ, պիզիմ իչիմիզ մի տիր օնլարա եարտըմ իթմէք։ Պիր տէվլէթին ախէր տէվլէթին Թէպաասընա տէվլէթճէ եարտըմ իթմէսի, տէվլէթլէրտէ ատէթ օլմամշը տըր։

Պիզ նէ Ա՝ճէմտէ գըթլըգտան Թէլէֆ օլան օ գատտար պիչարէլէրէ տէվլէթճէ պիր իանէ վիրտիք, նէ տէ հարպ եիզիւնտէն սէֆիլ վէ բէրիչան գալան Ֆրանսըզլարա։

Իլք էվվէլ Պուլկարիսթանտա օ գատտար գըչագլար օլուպ, օ գատտար էվվէր քէօյլէր վէ մալլարա Թէչէ վիրիլտիքտէ վէ օ գատտար նուֆուս Թէչէֆ օլտուգտա, գապինէթ նիշիւն գալգըպ օնլար ի չիւն տէ տէվլէթճէ պիր իանէ Թէքլիֆ իթմէտի բարլամէնթէ։

Սըտնի Սմայթըն տէտիյի կիպի, ճինայէթ վէ մէզալիմ պիւթիւն տիւնեայը գաբլամշը տըր. ինկիլիզ միլլէթի, քէնտի միլլէթտաշլարընը զարուրէթինտէն մատասընա, բէք նատիր վէ ճիւզեի պիր իանէ իտէպիլմիշ տիր. վէ չիմտի քէնտի զարուրէթիմիզէ պիլէ պագճաղ վագթըմզ եօգ տուր. վէ վագտա ինկիլթէրրատա ֆագրը հալլէրինտէն հէլաք օլմագտա օլանլարա պիլէ պիր իշ պուլմայօրուզ, վէ սէֆալէթտէն ճանլարը աղըզլարընա կէլէն պիչարէ ֆագիր Հինտլիլէրէ պիլէ վէրկի վէրկի իւզէրինէ եիւքէթմէյէ մէճպուր օլույօրուզ. իմտի հէր նէ օլսա, շու շիւպհէյի ֆիքրիմիզտէն չըգարամայըզ քի, պէօյլէ պիր վագթտա աճապա գապինէթին շու իանէյի բարլամէնթատէն Թալէպ իթմէսի Բօտօր ֆագրըլարընա հագիգէթէն պիր իանէ իթմէք նիյէթինէ՝ մէպնի մի տիր, եօգսա Ռուսիայը Թահգիր իթտիրմէք իչիւն մի տիր։

Էյէր հագիգէթէն Ռուսիատա պիր մէսուլիյէթ վար իսէ, գալսըն Ռուսիա օ մէսուլիյէթին ազբրլըզը ալթընտա. Լաքին պիզիմ ֆագիր էհլը վէրկիմիզին նէ՝ պօրճուու վար քի, Ռուսլար խաթա իթմիշ տէյի ճէրիմէսինի ինկիլիզ ֆուգարասը չէքսին, օ տա էյէր Ռուսլար խաթա իթմիշ իսէ. պիզիմ հիչ պօրճուումուզ եօգ տուր քի քէսէմիզտէն բարա վէրէրէք։

Ռուսլարըն վահշիյէթինի վէ իթտիքլէրի խասարաթը եէրինէ կէթիրէլիմ տէ, Ռուսլարը պունուն իլէ օլսուն ուԹանտըրալըմ տէյի։ Սըր Վիլիյամ Հարգուրթուն քէլամլէրի հէր նէ գատար քինայի իսէ տէ, վուգուու հալէ բէք մինասիպէթ ալը պիր սիւրէթտէ տէօյլէնմիշ տիր։ Պու զաթ տէտի քի, Բօտօրտա օլան շու սէֆալէթլէրին ասըլ սէպէպի ինկիլիզ հիւքիւմէթի տիր. չիւնքի հիւքիւմէթ տայիմա տէեօր քի, պունլարըն ճիւմլէսի Հինտխաթանըն սէլամէթի իչիւն վագի օլուեօր, էօյլէ իսէ Բօտօրլուլարըն զարար վէ զիանը տա, Հինտիսթան վարիտաթընտան էօտէնսին։

Էն պայաղը ագըլ պիլէ հիւքիւմէթին շու հարէքէթինէ պագտրգճա շաշըրը գալը։ Թամամ վազթթ պուլտուլար պէօյլէ պիր սօուգ գանըլա գալգըպ տա պիւթիւն ճիհանըն մազլումիարընա սատագա Թօրլայընը օլմազա. պէօյլէ պիր վագթտա քի ինկիլթէրրա քէնտիսի միսլի նամէսպուգ պիր միզայիգատա պուլունուեօր, օնու կէօրմէյիպ տէ պաշգասընը զարուրէթինէ չարէ արայան պիր դապինէթի իսթիսհապ իտէճէք պիր սէս պուլունամազ ինկիլթէրրատա։

Ալազուիթա քէսատ, իշճիլէրիմիզ ֆուգարահանէլէրտէ պօշտուրմագտա, գըշ մէվսիմի հէմ էրքէն, հէր շիմոկյէտէք միսլի կէօրիլմէմիշ պիր շիատէթլէ հուլուլ իթմէքտէ. պինլէրճէ պին խանէլէրտէ օճագ եա աթէշ եանամամագտա. էքմէքճիլեր ատէթ հիւքմիանտէ օլան համարաթլըգլարընը ունութուպ, թէնպէլլյէ ալըշմագտա. ֆապրիգա սահապլարը նասըլ օլուր տա քէնտիլէրինէ բէք եագը կէօրտիւքլէրի ինֆլաս կիւնլէրինի ուզագլաթապիլիրիզ տէյի, տիւրլիւ տիւրլիւ սանիալեր արամագտա։ Իշթէ պէօյլէ պիր հալտէ, գապինէթիմիզ տէվլէթի պիր ուֆագ, շիւրիւք, ֆագաթ զայէթ մասրաֆքը մուհարէպէյէ կիրիֆթար իտիւպ, պունտան տահա պէօյիւքլէրինին տէ զուհուր իթմէք խէվֆ վէ վէսվէսէսի իլէ, հէր քէստէն պիր իշէ պուլաշմագ ճէսարէթինի տէ մահվ իթմէքտէ. էլ հասըլ հիչ պիր եէրտէ էճնի յէթ վէ սրհհէթ պըրագմայըպ, տիւզիյէ աֆագը հէր թէրաֆը նա թէհտիտամիզ վէ խաթըրնաք պուլութլար եըղմագտա տըր։

Իշթէ պէօյլէ պիր վագթտա, վիւքէլամշը, պըրագալըմ պաշգա շէյլէրիզ, պիր տէ պիր սօուգ գան իլէ միսլի նամէսպուգ թէշէպպիւսաթէ էլ վուրուպ, սայըր տէվլէթլէրէ սատագա Թօրլամագ միւտիրիյէթինի տէրիւհտէ իթմէյէ գալգըշըյօր։ Պէօյլէ պիր հալ, քէնտինի հիճվ իւ Թահգիրէ հէտէֆ իթմէքտէն պաշգա նէյէ՞ եարայապիլիր։

Կիւյա պիր պէօյիւք խայրաթ իշէյօր կիպի, օրթայա միւրայիլիքէ պիր չօգ Թօնթուրագը ֆագիլէթ նիւմայիշլէրի կէօսթէրիլիպ, գօմէտիալար օյնաթըլըյօր, օ իսէ ուզագտաքի ֆիքը տէ պաշգա, մագսատտա, քէնտի տէրտինտէն դայտ իթմէյիպ պաշգասընը տէրտինի արամագ գօմէտիասը հիչ ֆիքրսիզ օլապիլի՞ մի։

Լաքին տիւն հիւքիւմէթ էյի հիճվ վէ էյի գահգահա տավէթ իթտի իւզէրինէ. իմտի պունուն ասըլ միճիտի միշէրրէֆի քի՞մ տիր, հալա Թախմինինտէն աճիզիզ. վագտա տիւն մալիյէ նազրը քէմալը սաֆտէրունլուգլա գապահաթըն պէօյիւք բայընը քէնտի իւզէրինէ ալըյոր կիպի կէօրիւնտիւ. լաքին գաթա մէմուլ իտէմէյիզ քի, պու տէրէճէ պաթալ պիր ինսանիյէթ խայալաթը եալընըզ քէնտի ագլընըն մահսուլու օլապիլմիշ օլսուն։ Էվվէթ իանէ թէքլիֆի օլունուպ տա, մուխալիֆ կիւրուհինտէն իսթիհզա սէտալէրի իշթիքլտիքտէ, օ պիրլէրինի եանի գապինէթին ճիսմինի եա հիյէթինի գուրթարմագ իչիւն իշլէրինտէն պիրիսի պէօյլէ պիր ֆէտայիլիք իտէպիլիր։

Վագտա տիւնքի ըէզալէթէ պէօյլէ պիր կէօյիւս վիրիճի լազըմ ըտը. պէօյլէ զարպլարա տայանմագ իչիւն, խօտպինլիք վէ խօտբէսէնտիյէ տիւրլիւ տիւրլիւ դըյաֆէթլէր կէյտիրիլէպիլիր, եէթիշիր քի օյուն գաղանըլապիլսին, վէ գաղանտրգճա գազանճ հավվէսի տէ օնա կէօրէ թէզայեիւտ պուլուր։

Պիզ էմինիզ քի ֆէքք օլունան շու էճնէպի միւքեալէմաթը տա հիւքիւմէթ թէրաֆընտան պասըլըպ նէշը օլունաճագ տըր։ չիւնքի շու թէքլիֆ էճնէպի տէվլէթլէրի թէրաֆընտան նասլ իսթիտա գապուլ օլունտու վէ նասլ սօղրատան, ըէտտ օլունտու, միւքեալէմէ եարըմ գալմշը օլտուղունտան էճնէպիլէրտէն օլսուն միլլէթին պիր մալիւմաթ իտինմէսի գապիլ օլամայաճագ տըր, վէ մաթլուպտա պու տուր իշթէ։

—

Թէրճէմանը Էֆֆէար։—Ինկիլթէրրատա չօգ տէֆա կէօրիւմիւշ տիւր քի, ումուրու խարիճիյէտ բէք պէօյիւք մասլահաթլարտա վիւքէլա քէնտիսինէ էքսէրիյէթ պուլարագ մէսնէտտէ գալապիլիր, ֆագաթ պունուն մուղայիրի տա խիլի մասլահաթլարտա բէք քիչիւք իշլէրտէ տախի վիւքէլա էքսէրիյէթ պուլամայրպ մէսնէտտէն տիւշէպիլիր։

Պիւթիւն ինկիլիզ ղազէթալարընը լիսանընա պագբլրը իսէ վիւքէլա պու իանէ վէ քէֆալէթ մատտէսինտէ, քէնտի Թէրաֆտարլարընտան տախի պու տէֆա մուխալիֆէթ կէօրտիւքտէ բէք տէ տիւշմէք Թէհլիքէսի տէյիլ իսէ տէ, վէսվէսէյի մուճիպ պիր հալ օլսուն հիսս իթմիշլէր տիր, վէ օնուն իչիւն ուսթա գօրուպ բարլամէնթին եալընըզ օն պէշ կիւն Թաթիլ իթմէսի մէմուլ իքէն, իքի այ օլսուն կէրէյէ պրագապիլմիշլէր տիր։

Պու իքի այը, իքի Թէրաֆ տախի պօշ կէչիրմէյիպ, էլպէթ ոէ քի հէր պիրի քէնտիսինէ Թէրաֆտար պուլմայա չալըշաճագ տըր. լաքին Պիզիմ մուամէլէմիզ, վիւքէլա Թէրաֆտարլարընա էն պէօյիւք գուվվէթ օլաճաղընտան, պու իքի այըն իչինտէ Պիզէ չօգ շէյ պէքլէտիքլէրի, եանի ըսլահաթ իչիւն Պիզի զիատէ սըգրշարբմաքլէրի տէ բէք մէմուլ տուր։ Չիւնքի ինկիլիզլէրտէ Պիզէ նագտէն տախի եարարմ իթմէք իսթէյէնլէր բէք չօգ տուր. լաքին Պիզտէն հէնիւզ պիր ֆիլիյաթ կէօրմէտիքլէրինտէն, գօրգույօրլար քի բարալարը իսթէ կիտեր տէ եինէ պիր շէյ հասըլ օլամազ տէյի։ Պու գօրգու վէ վէսվէսէլէրինի պազը ֆիլիյաթլա զայիլ իտէպիլիր իսէք, քէֆալէթ մատտէսինին էքսէրիյէթլէ գապուլ օլունաճաղընա շիւպհէ իտէմէյիզ։

ՊԷՐԼԻՆ ԳՕՆԿՐԷՄԻՆԻՆ ԲՐՕԹՕԳՕԼԼԱՐԸ

ԲՐՕԹՕԳՕԼ Ն.՝ 13. (1)

(1878, Թէբրուար 5 էջերնէ.)

(436 նումէրօտան պագխէ վէ խիթամ.

Բրէնս կօրչագօֆ տէր քի, էսասէն, Ֆրանսա մուրախխասընընն թէբլիֆի իլէ, Լօրտ Պիգընսֆիլտ թէրաֆընտան տէրմիյան գելընան միւթալաաթ պէյնինտէ քէնտիսի պէօյիւք պիր միւպայէնէթ կէօրմէմէքտէ տիր։ Լօրտ Պիգընսֆիլտ տախի, Մ. Վատինկթըն կիպի, հուտուտու Եունանիյէնին ըսլահը խուսուսղնտա պիր իթթիֆագ հասըլ օլմասընընն էշէտտի լուզումունու թաստիգ իթմէքտէ տիր։ Թէրք օլունան արազինին մըգտարը հագգընտա պիր տէրէճէ իխթիլաֆ մէվճուտ իսէ տէ, ասըլ էֆքէար պիր տիր, վէ բրէնս կօրչագօֆ տախի, պու էֆքէրա մուվաֆագաթ իտեր։

Գօնթ Շուվալօֆ, Ինկիլթէրրա պիրինճի մուրախխասը թարաֆընտան իրատ օլունան նութգը պէլիղ իւզերինէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէք իսթեր։ Պունտան ադտէմ սահր պիր միւնասիպթիլ, բրէնս կօրչագօֆ, Ռուսիա տէվլէթինին Եունան հիւքիւմէթի վէ ահալիսինէ օլան խալիսանէ թէվէճճիւհինիւ պէէան վէ թաստիգ էյլէմիշ իտի։ Տիկէր ճիհէթտէն, Ռուսիա տէվլէթի, Եունան վէ Օսմանլը միլլէթլերի պէյնինտէ հիւանի իթթիֆագ մէվճուտ օլմասընը տա արզու իտեր։ Ֆագաթ լօրտ Պիգընսֆիլտ պէէան իթտի քի. Եունանլար վէ Օսմանլըլար պէյնինտէ իթթիֆագ մէվճուտ օլմասը, սահր պիր գավմըն էյրօբա ասայիշինէ իրասը խալէլ իթմէնինի մէն իչիւն էլզէմ տիր, քի պու գավմ տախի պաշգասը օլմայըպ, գօնկրէնին էն զիատ մէշղուլ պուլունմուշ օլտուղու Սլավ գավմը տըր։ Գօնթ Շուվալօֆ պու էֆքէարա իշթիրաք իտէմէէճէք տիր. գօնթը միւշարիէյհ թաստիգ իտեր քի, էյրօբա ըսլավլարա ճան վէ մալլարընը թահթը քէֆալէթէ ալաճագ վէ թէրագգըլարընը թէէմին իտէճէք ուսուլ վէ նիզամլար վիրտիյի կիպի, արթըգ պունլար (Սլավլար) ասայիշէ իրասը խալէլ իթմէէճէք տիրլեր։ Գօնթ Շուվալօֆուն էֆքէարընճա, էյրօբա ասայիշի իչիւն պիր քէֆալէթ օլաճագ մատտէ, իշթէ պու էէնի հալ տըր, վէ տէյիլ, Սլավլար ալէյհինտէ Եունանլար իլէ Օսմանլըլարրն իթթիֆագ իթմէսի։

Ֆրանսըզ վէ իթալեան մուրախխասլարրն թէբլիֆի գօնկրէճէ գուրայա վազ օլունմազլա, Գաբրիէլ օտօրի բաշա, հիւքիւմէթի մէթպուէսինին պէօյլէ թասհիհի հուտուտ թէբլիֆաթընա մուվաֆագաթը օլուպ օլմատըղընը պիլմէմէքտէ օլտուղունու պէյան իտէրէք, պու նօգթա հագգընտա Պապը Ալինին էֆքէարընը պիլտիրմէյի, իլերույէ թաալիզ իտեր։

Ռէիս տէր քի, պու մէսէլէտէ, Օսմանլը մուրախխասլարընն պէյանը ըէյտէն իճթինապլա թալիմաթը ճէտիտէյէ պէքլէմէյէ հագգլարը վար տըր։ Տիկէր ճիհէթտէն, ռէիս շունու տա թաստիգ իտեր քի, մուվաֆագաթը հէնուզ պէյան գելընամայըպ իլէրույէ թաալիզ իտիմիշ օլան Պապը Ալիտէն մատտա, սահր ումում տէվլէթլեր միւթթէֆիգէն թէբլիֆի մէզպուրու գապուլ իթմէքտէ տիրլեր։

Գօնթ տը Սէն—Վալիէ, Աւսթրիա—Մաճարիսթան վէ Ֆրանսա մուրախխասլարը նամընա օլարագ, թէբլիֆնամէի աթիյէ թագտիմ իտեր.

(Գարատաղ վէ Արնաութլուգ պէյնինտէ միւթէմէքքին օլուպ, էքսէրիսի Գաթօլիք մէզհէպինտէն օլան) «Միրտիթիա ահալիսինին էօթէյտէն պէրու հայիզ օլտուգլարը իմթիյազաթ վէ միւսաատաթ իպգա օլունմուշ տուր։»

Լօրտ Սալսպըրինին էֆքէարընճա, ֆէնա թահտիտ օլունմուշ իմթիազաթը թաստիգ իթմէք, վէ պիր թագըմ ատաթը մէրիէէ, պէյնէտ տուէլ պիր թէահհիւտ գուվվէթի վիրմէք, մուխաթարալը պիր էյ օլապիլէճէք տիր։

Գօնթ տը Սէն-Վալիէ տէր քի, Աւսթրիա-Մաճարիսթան վէ Ֆրանսա մուրախխասլարընն թագտիմ իթտիքլէրի թէքլիֆնամէ, հալը սապրգը պիր վէճհ իլէ թէպտիլ վէ թաղէիր իթմէմէքտէ տիր։ Հիւքիւմէթի Օսմանկէ վէ Միրտիթիա ահալիսի պէյնինտէքի միւնասէպաթ, էօթէտէն պէրու իմթիյազաթ վէ միւսաատաթ էսասը իւզերինէ ճէրէեան իթմիշ տիր, վէ թէքլիֆնամէի մէզպուրտէ տախի, պու իմթիյազաթ վէ միւսաատաթընն իպգասընտան պաշգա պիր շէյ թալէպ օլունմամագտա տըր։

Մէհմէտ Ալի բաշա շու ըէյի պէէան իտեր քի, Զաթը հաղրէթի բատիշահինին իհսան ու իլան իթմէք նէյէթինտէ պուլունտուղու ճիտտի ըսլահաթ միւվաճէհէսինտէ, գուրունը միւթէվասըթատա (ԴԷՆ ԴՈՐ) զուհուր իթմիշ օլան իմթիյազաթ վէ միւսաատաթ վէ ատաթը իսթիհնապէյ արթըգ մահվ վէ զայիլ օլմագ էրէքտիրլեր։ Շիւպհէսիզ պու թէպտիլաթ թէտրիճէն վագի օլաճագ տըրլար, վէ իշլերին շիմտիքի հալի տահա խայը միւտտէթ պագի գալաճագ, ֆագաթ բաշայի միւշարիէյհ իսթէմէմէքտէ տիր քի, Պապը Ալի պու հալի եանի Միրտիթեա էհալիսինին շիմտիքի իմթիյազը հալընը, ըսլահաթ մէվգբի իճրաեա վազ օլունտուգտան սոնրա տախի իպգա, վէ պիլա միւտտէթի մուայէնէ թէմտիտ էյլէմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունսուն։

Պարոն տը Հայմէրլէ, մագսէտ տէհրլերտէն պէրու մէրի իւլ ճէբրա պուլունմուշ պիր մուխթարիէթի խարէնին (ԴԷՆՈՏ) իպգասընտան իպարէթ օլան շու թէքլիֆ հագգընտա ըսրար իտուպ, մուխթարիէթի մէզպուրէնին պաշլուճա նօգթալարընը տախի պէյան վէ իրայէ իտեր։ Գօնկրէ մուխթարիէթ ուսուլլարընա միւսայիտ տիր, վէ Միրտիթլէր տախի շու մէճլիսի ալինին թէվէճճիւհի մախսուսունա շայէսթէ պիր գավմ տըրլար։

Մէհմէտ Ալի բաշա, Արնաութ գավմըընա մախսուս օլան իմթիյազաթընն մահզուրլարընը պէյանտա ըսրար իթմէքլէ, գօնթ տը Սէն Վալիէ պի թէքրար տէր քի, Պալգան նիմ ճէզիրէսինտէ իշլերին հալի պիւթիւն պիւթիւնէ թէպտիլ օլտուղու անտէ, Աւսթրիա—Մաճարիսթան վէ Ֆրանսա մուրախխասլարը, Միրտիթլէր իչիւն հալը հաղրընն սատէճէ իպգասընը թալէպ իտէրէք, պու գավմը թէէմին իթմէքլիյէ լիւզում կէօրմիշ տիւրլեր։

Սատտուլլահ պէյին էֆքէարընճա, գօնկրէ պու թէքլիֆի գապուլ իթտիքտէ, ըսլահաթ իճրասընը թագրիր իթմէքտէ պուլունան 13 նճի մատտէյէ մուղայիր պիր մէսլէքտէ պուլունմուշ օլաճագ տըր. վէ սահիհէն սէ, իշլերին հալը հաղրընը իպգա օլունմուշ օլտուղունու պէյան ուիլան իտէրէք, գօնկրէ բէշինճէ ըսլահաթը մէզքիւրէյի ֆէսխ իթմիշ օլմա՞զ մը։

Պու մէսէլէ հագգընտա, Օսմանլը մուրախխասլարը վէ գօնթ տը Սէն Վալիէ պէյնինտէ պիր թէաթիի էֆքէար վագի օլուպ, շու նէթիճէ չէրդար քի, Օսմանլը մուրախխասլարը Պապը Ալինին Միրտիթեա տաղը հալինտէ չիմտիլիք հիչ պիր թէպտիլաթ իճրա իթմէմէք դարարընտա պուլունտուղունու պէյան իտէրլեր։

Ռէիս թարաֆընտան թաստիգ օլունուպ գօնկրէնին տախի գայտ իթտիյի շու պէյանաթ ադըպլինտէ, Աւսթրիա—Մաճարիսթան վէ Ֆրանսա մուրախխասլարը, մէվզուի պահս օլան թէքլիֆլէրինին, վէ արգատան տա Օսմանլը մուրախխասլարընն պէյանաթը վագըլէրինին բրօթօգօլա տէրճի, քէնտիլէրին մագսէտի ասլիէսինէ քեֆֆի օլտուղունու պիլտիրիրլեր։

Թէմուզուն 6 սընա թէսատիֆ իտէն եարընքի կիւն իճթիմաընա, Ասիա ճէհէթինտէքի արազի մատտէսի իլէ, պօղաղլար մէսէլէսի թահթը միւպահասէյէ ալընաճագ տըր։

Մէճլիս էօյլէտէն սոնրա սաաթ 5 տէ տաղըլը։

(Մոռրեհեաղլարը էնղալը.)

ՄԷՐԵԱԹԻՊ

ԷՋԻՐՆԷ.

Մեւլէ էեռնէջ. — Ռուս ասքէրի — Թէհրիրօղլը. — Հաֆ.

Էտիրնէ մուխպիրիմիզէն ալտըղըմըզ մէքթուպտան, էրմէնիճէտէն թէրճէմէսի տիր.

Լտիրնէ, 12/24 ք. եվ.

Ա. — Մահալիմիզ Առաջնորդ վէքիլինին կէրէք լէհինտէ վէ կէրէք ալէյհինտէ օլարագ, պիր վագթտան պէրու, միլլէթ ղաղէթալարըմիզտան պաղրլարնտա պիր թագըմ պէնտէր տէրճ օլունմագտա պուլունմուշ իսի իսէ աէ, թարաֆէյինին նէյրիյաթը վագըասը սրֆաթը բէսմիյէյի հայիզ օլմամաղլա պիր էհէմմիյէթի մախսուսէսի օլամայաճաղը տէրքեար պուլունտուղունտան, պէնտէլէրի շիմտիյէ տէկին գաստէն իսթիյարը՞սիքիւթ էյլէմիշիտիմ։

Շիմտի պու՞ մատտէ հագգընտա թարաֆը ալիէրինէ պէր վէճհի աթի պաղը մալիւմաթը սահիհէ իթա իտէպիլիրիմ։

Պունտան 3—6 հաֆթա մուգատտէմ, Տեղապահ հայը (Աաաջ Նորդ Վէտէէ), մահալիմիզ քաղաքական ժողովունա պա թահրիր իսթիֆասընը վէրտի. վէ զանընը մըղա կէօրէ, մէգքիւր ժողով, հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ, քէյֆիյէթը իսթիֆայը պիր իբի հաֆթա խաֆի թութտու։ Տեղապահ պու իսթիֆանամէսինտէ մասաղընն զայրը քեաֆի օլտուղունու, վէ քէնտիսինին շու մէմուրիյէթտէ պուլունմասը, պէյն էլ էհալի իսթիլաֆը մուճիպ օլաճաղընը վէ պինաէն ալէյհ քէնտի նէֆսինի ֆէտա իթմէքլիյի միւնասիպ կէօրտիւյիւնիւ պէյան էյլէմէքտէ իտի։

Քաղաքական ժողով վէլհասըլ պու իսթիֆա մատտէսինին քէնտի սէլահիյէթի խարիճինտէ պուլունտուղունու անլայըպ, մէսէլէյի Գուառառական ժողովա արզ էյլէտի, վէ Գուառառական ժողովտա պու պապտէ խայը միւզաքէրաթ վէ միւպահասաթ ճէրէեան իթտիքտէն սոնրա, շու թէքլիֆ իւզերինէ խաֆի գուրա վէրիլտի. Եանի, «Պիզիմ Էյնոյ իչիւն Գեր. Գէորգ վարդապետին (Տեղապահ) լիւզումու վաՀ մը՞ղրը

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷԼԷՐԻ

Իսմայիլ Հագգը բաշանընն Երեւան սէֆէրի.

(437 նումէրօտան գէվամ)

բաշայա անճագ օն թապուր ասքէր կէօնտէրէպիլիպ, պունու տա Ռուսլարա պէլլի իթմէմէք իւզրէ թէքրար Գալֆալըյը վէ Զարըգլըյը տէօյտիւրմէյէ պաշլատը. ֆագաթ պիլա սէմերէ։

Իշ պուրալարտա էքէն, Ալաճա տաղ մուհարէպէսի, վէ օնտա հասըլ օլան ֆէնա պօղկունլուղուն խաղէրի վասլ օլտու. պու հալտէ Իսմայիլ բաշա օրուտսիյէ, Ռուս մէմալիքինտէ հավատա գալմըշ կիպի պիր հալտէ իտի. արթըգ նէ պիր նէֆէր քէնտիսինէ իմտատ կէլէպիլիր իտի, նէ տէ խաթթը բիւճաթընը մուհաֆազա իթմէք իւզրէ պիր ասքէր պուլապիլիր իտի։ Ալաշկերտ եա Գազիզման թէրաֆլարընտան էպիր գօլ Ռուս տաքէրի զուհուր իթսէ, Իսմայիլ բաշա գաբանտա թութուլմուշ կիպի պիր հալտէ պուլունաճագը։

Պու հալտէ Օսմանլըլար իքի իւչ այտան պէրու աղրը աղրը տավրանընչարընը թէրք իտիպ, Իսմայիլ բաշա եալընըզ Ալի Գազագտա արտ գօլ մուհաֆազասը իչիւն պիր ֆըրգա պըրագըպ էօյլէ պիր ուսթալըգ վէ շիթապլա էրզրում եօլունու թութտուրտու քի, խապէրի Տէր Ղուկասօֆա վասլ օլտուգտա, արգալարընտան գօվալամագ գապիլ տէյիլ իտի արթըգ. վէ իշթէ պէօյլէ Ալաճա տաղ պօղկունլուղու սէպէպինէ Իսմայիլ բաշա Ռուսիա մէմալիքինի ալէլ ատճէլէ թախլիյէեէ մէճպուր օլտու։

Գարս իլէ Ալէքսանտրօբօլ արասընտա

Իսմայիլ բաշանընն պու ըիւճաթը հոկտեմբեր այընընն սոնլարընտա իտի. լաքին շիմտի լաղըմ տըր քի իքի իւչ այ կէրի կիտիպ, Գարս իլէ Ալէքսանտրօբօլ արասընտա վէ յուլիս այընտա վագի օլան մուամէլաթը հարպիյէյի նագլ իտէլիմ։

Նէ զաման յուլիսին 9 ունտան օնունճու կիճէսինտէ ճէնէրալ Մէլիգօֆ Գարս մուհարէպէսինի գալարընը իսէ, ալէմ հայրէթտէ գալտը։ Զիւնքի Զէվինտէ օլան մուհարէպէ հէնուզ պիր պօղկունլուգ սայըլամագ ըտը. վէ էօյլէ մէմուլ օլունուրուտու քի, Ռուսլար պիր պէօյիւք մուհարէպէյէ տահա թէչէպպիս իթմէղտէն, Գարսըն էթրաֆընտան չէքիլէմէղէր։ Լաքին պէօյլէ օլմատը. Ռուսլար էլլերինտէ օլան ասքէրին քիֆայէթ իթմէյէճէյինի աղնայըպ, Ալէքսանտրօբօլ գալէսինի արգալարընա ալընճայատագ կէրի չէքիլտիլեր։

Պու գալէյի զավիյէ պաշը իթթիխաղ իտիպ, պիրի Ալէքսանտրօբօլտան Գարսա, վէ օ պիրի էինէ Ալէքսանտրօբօլտան Անիյէ, ֆիքրտէն իքի չըղը չէքիլտիյի հալտէ, պիր իւչ քէօչէ բէյտա օլուր. քի պունուն պիր թէրաֆը Ալէքսանտրօբօլտան Գարսա օլան ճատտէ վէ տիկերի Աբբա չայը տըր (Երասխ գետ)։

Պու իւչ քէօշէնին օրթա եէրինտէ Պաշ կէտիքլեր նամը իլէ պիր թագըմ քէօյլեր վար քի եավաշ եավաշ Գարսա վէ Վէղին քէօյիւնէ ասղրու տիւղլէնիրլեր. ճէնէրալ Մէլիգօֆ ասքէրինի Պալտըրվան իլէ Աբբա չայը արասընա եէրլեշտիրիպ, ասըլ օրտու. կեահրընը տա պունլարընն օրթա եէրինտէ օլան Գուրուգ տէրէյէ նագլ իթտի. վէ Գըղըլ թէրէ, իւչ թէրէ վէ Ամի կիպի մուհաֆազասը գօլայ պայբրլարա չարխա ասքէրլերինի վազ իթտի։

Լաքին ճէնուպ թէրաֆընտա պունլարա գարշը տահա եիւքսէք վէ տահա մէթին թէբէլեր օլուպ, Մուխթար բաշա տա Ռուս խաթթլարընա գարշը պու թէբէլերի թութուպ, ասքէրինի օրալարա եէրլեշտիրմիշ իտի. ասլ գօլ Գարստան օն ալթը քիլօմէթրօ ուզագտա օլուպ, Քիւչիւք վէ Պէօյիւք Եահնի թապիր օլունան պիրի պիրինէն այը իքի թէբէ իւզերինտէ իտի. օրթա գօլ Գըղըլ թէբէնին գարշըսընտա Ալաճա տաղընն եամաճընտա իտի. վէ սաղ գօլ Անի թէրաֆընտա։ Ալաճա տաղ մուհարէպէսինի պիր էյիճէ աղնամագ իչիւն Ռուսուն վէ Օսմանլընն թութտուգլարը վէ ֆէվգէլատէ իսթիհքամ վէրիքլերի պու մէվգիլերի չիմտիտէն ալնայըպ խաթրրտա թութմագ իճապ իտեր։ Էրմէնիսթանընն պու գըլթասը գուրու տաղըգ վէ գայալըգ չէօլ կիպի եէրլեր տիր. նէ սու վար, նէ աղաճ նէ տէ օթ եա եէչիլիք. տիւղ օվալարը տա վար, օ գատար տիւղ քի, ուզագտան տէնիզ կիպի կէօրիւնիւր, վէ պու օվալարընն իչինտէ եէր եէր թըպգը ատա կիպի սիվրիլմիշ վէ պիրիպիրինէ պիթիշմէմիշ պիր թագըմ թէբէլեր տէ վար. Ռուսլարա նիսպէթլէ Օսմանլըլար տահա եիւքսէք մէվգիլերտէ օլտուգլարընտան, ուզագտա ֆագաթ գարշըլարընտա օլան Ռուսլարընն հէր հարէքէթինի սէյր իտիպ, նէ՛ թէրաֆա գըմրլատասալար օնա կէօրէ մուգապլէ վէ թէտաֆի եա թէարրուզ իտէպիլիրլեր իտի։

Օլան գուսուր եալընըզ շու իսի քի, Օսմանլընն սօլ գօլու Գարստան, վէ օրթա գօլանն պիր աղ ուզագ տիւշիպ, արա եէրտէ մուհաֆազասը զայէթ

(Տեվամ)

եօգ մու տուր» ։ Գուրա վէրիլտիք-տէ, 1 բէյէ գարշը 23 բէյ իլէ, «լիւզումու վար տրը» տէյի պէ-եան օլունտու ։ Պինաէն ալէյհ Գաւառական ժողով իսթիֆայը գապուլ իթմէմէյէ, վէ մաաշ մատտէսի իչիւն տախի պիր սու-րէթի թէսվիյէ պուլմաղա գարար վիրտի · վէ պու գարարը իճրա-սը տախի խառն ժողովա հէվալէ օլունտու ։

Պիր գաշ կիւն սոնրա բաղար օլուպ, հէր նէ վուգուաթ տէօ-նէր իսէ, թարաֆէյն բուէսասը, միւթեպէրանը միլլէթտէն պիր զաթըն խանէսինէ թօքլանըրլար, վէ Գաւառական վէ Քաղաքա-կան ժողովլար ազասընտան տա-խի պիր գաշ զաթ հազրը պու-լունուրլար ։ Պու մէճլիսատ սա-աթլար իլէ միւպահասէլէր ճերէ-եան իթիֆաքտէն սոնրա, շու շորթ իլէ պէյնէրինտէ իթթի-ֆագ հասըլ օլուր քի, Ցեղապահ մուվագգաթ սուրէթտէ օլարագ իճրաի մէմուրիէթ իտէճէք տիր, թա քի Ժողովլար թարաֆընտան բաթրիգխանէյէ եազըլըպ, եէնի պիր տեղապահ վէ եախօտ ա-ռաջնորդ ինթիխապաթը իչիւն պիր էսամի տէֆթէրի (յանկ ընդրէ-եոց) կէօնտէրիլինճէեէտէք ։

Խառն Ժողով իսէ, Գաւառա-կան Ժողովուն գարարընը իճրա իտէճէք եէրտէ, իչպու խուսուսի մէճլիսին ինրգատընան պիր գաշ կիւն սոնրա լէյլէն պիր իճ-թիմա ագտ իտուպ, Ցեղապահըն իսթիֆասընը գապուլ իթմէյէ գարար վիրիր ։ Զաթէն ֆիլ ասլ Սահմանադրութիւնա մուղայիր օլան շու մուամէլէնին էն զիյատէ շայանը իսթիղրապ եէրի պու տուր քի, Խառն Ժողովուն եկե-ղեցական ազալարը, Ժողովուն պու իճթիմաընտա հազրը պուլունմա-մագլա պէրապէր, իրթէսի կիւնիւ Ժողովուն գարարընը պիրա միւ-թալաա վէ ալէլ ամեա իմզալա-մըշ տըրլար, նէ վագթ քի Գա-ւառական Ժողովտա երեսփոխան սրֆաթլարը իլէ գուրա վիրիպ, Ցեղապահընը իսթիֆասընը գա-պուլ իթմէմիշլէր իսի ։

Շու հալտէ, մահը հալրն 4 ին-տէ Գաւառական Ժողով Տ· Մկըր-տիչ աւագ քահանանըն թահթը ըիասէթինտէ օլարագ թէքբար ագտը իճթիմա իտիւպ, Գաւա-ռական Ժողովուն մուգատտէմա իթա իթմիշ օլտուղու գարարլարը տէրհալ մէվգըի իճրայա վազ իթ-մէսինի, Խառն Ժողովա իքինճի տէֆա օլմագ իւզրէ իսթար ի-տէր, վէ Ցեղապահընը մաաշընա 300 ղրշ. իլավէ օլունմասընը տա-խի թավսիյէ էյլէր ·

Խառն Ժողով պու տէֆա, Գա-ւառական Ժողովուն գարարընը Ցեղապահա ըէսմէն թէպլիղ ի-տէր, վէ Գաւառական Ժողով Թարաֆընտան տախի քէնտի նէղ-տինէ պիր հէյէթի մէպուսէ ի-զամ գըլընըպ, էյէր իսթիֆասը-նը կէրի ալմազ, վէ ԷՖՈՒՆԸ թէրք իտէճէք օլուր իսէ, իշլթէ օ վագըթ պէօյիւք իսթիլաֆաթ վէ մախլութիյէթլէր զուհուր ի-տէճէյի, քէնտիսինէ պէեան օ-լունուր ։

Իշթէ մահալիմիզ առաջնորդ մէսէլէսի հագգընտա վագը օլան մուամէլաթը ըէսմիյէ շիմտիլիք պունտան իպարէթ օլուպ, հէ-նուզ էհէմմիյէթ վիրէճէք գա-տար պիր մախլութիյէթ միւշա-հէմատ իթմէքտէյիզ ։

Բ· — Շու պիր գաշ կիւն զար-ֆընտա Էտիրնէյէ եէնիտէն 12,000 նէֆէր Ռուս ասքէրի կէլտի· պուն-լարըն էն քիւչիւյիւ 15—16 վէ էն պէօյիւյիւ 20–22 եաշընտա տըր ։ Վարիտ օլան իշպու ասաքիրի ճէ-տիտէ մըգտարընտա ասքէր վա-թանլարընա իատէ իտիլէճէք տիր տէյի պիր սէօզ վար իսէ տէ, շիմտիլիք պու եօլտա պիր թէ-տարիք միւշահէտէ օլունմամագ-տա տըր ։

Գ· — Մուգատտէմա թարաֆը-նըզա պիլտիրմիշ օլտուղում վէճճ իլէ, Ռուս ագթէօրլէրի տախի պուրայա վալ օլտուգլարընտան, շիմտի ալթը գրթա թէաթրօմուղ վար տըր ։ Պիլմէյիզ քի պու թէ-աթրօլար քեա՞ր մը իտէճէք տիր-լէր զարար մը · հէր հալտէ շու-բաաը թէաճճիւպէ շայան տըր քի Ցերսաատէթ կիպի պիր պէօյիւք բայլթախթտա պիր Օսմանը թէ-աթրօսու իտարէ իտէմմէքտէ օլտուղու հալտէ, Էտիրնէտէ միւտատէթի գալիլէ զարֆընտա ալթը գրթա թէաթրօ թէէսիս օլունմագտա տըր ։ Ռուս զապը-թանըն հէման քեաֆֆէսի, թէ-աթրօլարտա ալթը այ միւտատէթէ զատար լօճալար քիրալամըշլար տըր, վէ հէր կիճէ կէրէք եալը-նըզ օլարագ վէ կէրէք ֆամիլեա-լարը իլէ, թէաթրօյա տէվամ իթմէքտէ տիրլէր ։

Դ· — Պիզ էտիրնէտէ հէնուզ գար եիւզիւ կէօրմէտիք իսէ տէ, միւթէմատի նիւզիւլ իթմէքտէ պուլունմուշ օլան եաղմուրլար սէպէպիյլէ, սօգագլար չամուր-տան կէչիմէզ օլմուշ տուր · սօ-գագլարըմըզըն չու հալի, արա-պալար վէ պարկիրլէր վէ հա-մալար իւճրէթինին օ տէրէճէ թէզայիւտինիւ միւճիպ օլմուշ տուր քի, նագլիյաթ ֆիյաթը շիմտի էվվէլքինին տէօրթ գաթը տըր ։

—

ԻԶՄԻՐ

Սբրոն Վոռոնոբ· — Մանիսա· — Կէ-բիրտ Վոքը ուան ինոյէն · — Հավ · — Նուրենա Վոքուրա ։

—

Իզմիր մուխպիրիմիզտէն ալմըշ օլ-տուղումուզ պիր մէքթուպտան պագը մուհիմմ ֆբգրալարը պէրվէճճի աթի տէրճ օլունուր ։

Իզմիր, 9/21 քեան· էվվէլ·

Ա· — Իզմիր առաջնորդ· վէքիլի Մակար վարդապետ, պիր էրմէ-նի թիւճճարը իլէ պէրապէր, Էս-տէմիշէ կիտէր իքէն, պիր մըգ-տար հայտուտալար, միւմաիլէյ-հիւմանընը իւզէրինէ հիւճիւմ ի-տէրէք, բարալարընը վէ էվրագ-լարընը զասպ իթմիշլէր վէ ֆիրա-բա մուվաֆֆագ օլմուշլար իսէ տէ, մուախխարէն Էստէմիշ գայ-մագամընընը հիմմէթի իլէ թէվ-գըֆ օլունմուշ տուրլար ։

Քէզալիք, թարիխի մէքթուպ-տան պիր գաշ կիւն էվվէլ, Ա-յտընա պիր չարէք մէսաֆէտէ վագը պիր միւթէպէր էրմէնինին չիֆթլիյինէ լէյլէն 3—4 խրբսրզ կիրիպ, խայլու ագչէ սըրդաթ իթմիշլէր իսէ տէ, շիմտիյէ տէ-կին տէրտէսթ օլունամամըշ տըր-լար ։

Բ· — Միւթէվէֆա Լաթին սէր-բիսգօպսու Մանսէնեօր Սբագ-գաբիէթրանընն նամընը միւէպ-պէտ գըլմագ մագսէտիյլէ ինշա ու ըէզզ օլունաճագ մնէ-ման (հէյ-քել, տէլտոկրան·) իչիւն շիմտիյէ տէկին իքի տէֆատա թօրլանան իանէնին մըգտարը, 1,400 ատէտ մէճիտիյէեէ պալիզ օլմագտա տըր ։

Գ· — Կիրիտտէն վարիտ օլան պիր գրթա խուսուսի մէքթուպ-տան անլաշըլտըզընա կէօրէ, մա-հալը մէզքիւր թէլէկրաֆ միւտի-րի պուլունան պիր ինկիլիզ գաթլ օլունարագ, նաշը իֆրաթ տէրէ-ճէ բարալանմըշ տըր ։

Դ· — Ոն պէշ կիւնտէն պէրու միւթէմատի նիւզուլ իթմէքտէ պուլունան եաղմուրլար սէպէպիյ-լէ, շէհրիմիզին պագը թարաֆ-լարընտա ճէսիմ սէլլէր հասըլ օ-լուպ, նիչէ խանէլէրի սու պաս-մըշ վէ էսքի էվլէր խարապ օլ-մուշ տուր · չարշու թարաֆընտա տախի խայը մաղազալար վէ մահ-զէնլէրտէ պուլունան մալլար թէ-լէֆ օլմուշլար տըր ։

Մէլիս չայը թուղեան իտուպ, Պուրնապաթ նամ գարիեէնին պիւթիւն չարշըսը վէ էթրաֆ սօ-գագլար, ատէթա պիր կէօլ ի-չինտէ պուլունմուշ տուր ։ Էրմէ-նի քիլիսասընընն էօնիւնտէ օլան քէօբրիւ իլէ, ճիվարտա պուլու-նան պիր թագըմ խանէլէրի, սու ալըպ կէօթիւրմիշ տիւր ։

Պիր տէրէ իչինտէ պուլունան 100 գատար քէչի, սուտան թէ-լէֆ օլմուշ, վէ 30—40 գատար պօղուլմուշ քէչիլէրի, չօպանլա-ըընն սուլարտան չըգարտըգլարը կէօրիւմիւշ տիւր ։

Ադան սէյլէրին չիտտէթի ճէ-ըէեանընը անկամագ իչիւն շունու տիմէք քեաֆի տիր քի, պու սէյ-լէր իրի աղաճ տալլարը վէ պէօ-յիւք գայալար եուվարլայըպ կէօ-թիւրմէքտէ իտիլէր ։

Ե· — Լոյտ գումբանեասը վա-բօրլարընտան Ն-ԷՔՆ իսմինտէ ըօսթա վաբօրու, Իսքէնտէրիյէյ կիթմէքտէ իքէն, Էսքի Եըլտըզ նամ մահալտէ գումա օթուրմուշ օլմաղա, ֆէրտասը կիւնիւ գում-բանյա մէզքիւր թարաֆընտան տիկէր պիր վաբօր, իմտատընա կէօնտէրիլէրէք գուրթարըլըպ, եօլունա տէվամ իթմիշ տիր ։

Թրամվայ շիրքէթի իլէ սաիր իքի գումբանեալար, Գալաթա-տան պէյօղլունա պիր թրամվայ ինշա իտէրէք իշլէթմէք իչիւն, Պապը Ալիտէն իմթիյազ ալմաղա չալըշմագտա տըրլար ։

ՕՍՄԱՆԼԸ ԹԷԱԹՐՕՍՈՒ

Պու ագշամ, 16/28 ք· էվվէլ, կէտիք բաշատա վագը Օսմանլը թէաթրօսունտա, էրմէնիճէ լի-սան իւզրէ, ՀԱՐՄԱԿ ԵՒ ԱՇԽԷՆ նամ պէշ բէրտէլի ֆաճիէ, վէ Միհիսիի ԳԸԶԸՆԸԶ նամ գօմէ-տիա իճրա օլունաճագ տըր ։

Մէզքիւր ֆաճիէ, քիթապէթ-տէ մէհարէթի միւսէլլէմ օլան Հէքիմեան Սրապիոն էֆէնտինին էսէրի օլմաղա, միւէլլիֆին խմի պիլէ, պու օյունուն գատրընը արթըրաճաղը տէրքեար պուլու-նուպ, ահալի թարաֆընտան թէշ-վիգաթը լաղմէտէ գուսուր ի-տիմէյէճէյի, ումումի թէաթրօ բէրվէրան իլէ պիզիմ մէմուլը գա-վիմիզ տիր ։

Թուամէհ· — Տիւնքի նիւսխէմիզտէ միւնտէրիճ «Ամերիգատա իւշ եէ-նի իճատ» պէնտինտէ, ընկէմաշ-լուղէթի ընկէմաշն օլաճագ տըր ։

Հալը հազրը պէնտիմիզին սօն ֆբգրասընտա տախի, Դոն-Լէյէն լուղէթի, Դոն-Լէյէն օլաճագ տըր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

ԲՂԻ

Տէրխաթը իտիլէճէյի վէճճէ, Բղի գայմագամը վէ օլ թարաֆ-տա վագը օլան թէատտիյաթ հազգընտա, Բաթրիգ բիւթպէթ-լու Ներսէս Սրբազան հազրէթ-լէրի թարաֆընտան Պապը Ալիյէ թագրիր կէօնտէրիլմիշ իտի ։

Պու տէֆա ճանիպի Պապը Ա-լիտէն բաթրիգխանէյէ վարիտ օլան պիր գրթա թէգբիրէի սամի-յէ, Բղի գայգամամընն ապլ օլուն-տուղունու, վէ եէնի գայմագա-մընն մէմուրիյէթէ կէչիրիլմէսի ի-չիւն էրզրում վիլայէթի մէք-թուպճուսունուն խասսէթէն Բը-ղիյէ կէօնտէրիլայինի, վէ պու զաթ օլ թարաֆ ահալիսինին չի-քեայաթընը թահզրգ վէ թէտ-գրգ իչիւն գայմագամընն մուավի-նի իլէ պիղղաթ քէօյլերէ տէվրէ չըգտըլընը, վէ ազլ օլունան գայմագամընն տախի, լի էճլ իւթ թահզրգ էրզրումա ճէլպ իտիլ-տիյինի պէեան ու իչար իտէյօր ։

—

Բուլգարական Ժողով

Բաղաքական Ժողով, բէնչչէն-պիհ կիւնքի իճթիմաընտա սաիր չէյլեր իլէ պէրապէր պէ թէքրար վէ խասսէթէն պիւտճէ մէսէլէ-սի իլէ մէշղուլ պուլունմուշտուր ։

—

ԻԹՀԱՄ ՄԱՏՏԷՍԻ

15/27 դեկտ· 1878 Օրթաքէօյ

Հայկ· կրթարան

· · · Խմբագրապետ Տէր,

Լրագրոյ մեծ· խմբագիրն իւր 859 թուսվն Հայկական կրթարա-նի նկատմամբ հրատարակած զըր-պարտական ակնարկութեանյետս կոչումն ըրած է հետեւեալ ա-ւուր (860) թուոյն մէջ ։

Հիմնադիր — Ցնօրէն

Յ· Դ··ուէն

ԻԼԱՆԱԹ

—

Տիւն ագշամ պիր ալաճալը ու-ղուն թիւյլիւ վէ այագլարընն ըէնկի աչըգ, վէ գույրուգսուզ պիր օրթա պէյտա, քէօրէք, քէօբրիւտէն Սթամպուլ թարաֆը-տա, սահիպի իլէ կէչէր իքէն, Պալըգ բազարընտա Մըսրը չար-շըսընա զայպ օլմուշ օլուպ, հէր քիմ քի պուլուպ եախոտ ներէտ օլտուղունու, Գալաթատա 15 նումէրօ իլէ մուրագգամ Գա-վաֆեան խանընտա օտա պաշըյա խապէր վիրտիկինտէ, պիր էյի միւքեաֆաթ ալաճաղը իլան օլու-նուր ։ 3—1

ՏՕՔԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօքթօրը միւմայիլէյհ Բարիզ վէ Պէլճիգա թըպպիյէ մէքթէպ-լէրինտէ կէրէք տօքթօրլուգ տիր-լօմասընը ախզ իթիֆաքտէն սոնրա կէրէք միւտատէթի թահսիլիյէսին-տէ (սիֆիլիզ) եանի ֆրէնկի վէ պէլ սօղուգլուղու վէ ումումի ա-լաթը թէնասիլիյէեէ տայիր (Ծը-նընդական գործարաններու վե-րաբերեալ) խասթէլիքլերէ մախ-սուսճա սայ իմմիշ վէ էմէք վիր-միշ օլտուղունան, պու նէվի իասթէլիքլերէ տիւյար օլանլարըն թէտավիսի իչիւն հէր կիւն սա-աթ 4տէն 10ա գատար Պաղչէ գաբուսունտա Համիտիյէ թիւր-պէսի սրրասընտա 32 նումէրօյու Սինապեան վիչէն աղանըն Իքի գաբուլու թասիր օլունան էճ-զահանէսինտէ, վէ հէր բազար կիւնլէրի Պէյօղլունտա թարլա-պաշը ճատտէսինտէ 117 նումէ-րօյու քէնտի խանէսինտէ խաս-թէլեր գապուլ իտէր ։

ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՀԱՆԴԻՍԻ

Աբարբանելեան Ասատուր

Հեղ ի գրաւոր բան

Պօղոս Գ· Բէրբէրեան

Երկրորդ Տիպ

Գոբ Ազգական Ընկերութեան

Սոյն երկասիրութիւնն որ Ա-բրահամեան մաքուր տպագրութեամբ տպեալ է, նիւթոյն ազնուութեանը գրաբառ յարակ ու յանկուցիչ ո-ճոյն և ազգի ազգի գողտրիկ ի-մաստիցը համար՝ կաղանդի նուէր և մրցանակաբաշխութեան մ[illegible] հատիկ արժանաւոր պարգև հա-մարուած է ։

Գինն է 4 դահեկան ողջ թըղ-թագրամ։

Դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ կըլլայ ։

Կեդրոնատեղին է Գրատուն Փարիզու, Զաքմագճըլար եօղու-շու, Ցակոբեան խան, թիւ 13, և կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճա-ռաց քով ։

Սահակ Երէնեաց
ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ԷՄՐՕՒԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Լօնտրա, 27 Գեանուն էվ·

Ինկիլ· էսնա՛ն Ինկ· Լիր·		94– 11/16
Օսմ· էսնամը աչըլը		11– 9/16
» » գարանը		11– 1/2
Իսթիգրազ	65	14– 1/4
»	69	14– 1/4
»	71	52– 1/4
»	72	22–
»	73	12– 1/2
Օսմանլը պանգասը		8– 7/8
Ռուսիա իսթիգրազը		82–

Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ

—

Բարիզ, 27 Գեանունի էվ·

Ֆրանս· էսհ· 3 % Ֆր·		79–80
» » 5		113–
Օսմ· էսնամը աչըլը		11– 65
» » գարանը		11–70
Իսթիգրազ	65 Ֆր·	71–25
»	69	71–25
»	73	62–50
Օսմանլը պանդասը		476–25
Ռումելի չըմէնտրֆէրի		46–50
Իթալիա էսնամը		76– 7 1/2

Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ 25–33

—

Վիէննա, 27 Գեանունի էվ·

Աճիо	Ֆիորին	100–10
Ռումելի չըմէնտրֆէրի		–

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Էսհ· ում· տիւն ագշ· գաբ·		12–32
Պու սապահ 16 ք· էվ· աչըլ·		12–30
Իսթիգ· 63 (Մութօն)	6 % Ֆ·	65–
» 65 »	6 % Ֆ·	72–
» 69 (Թինար)	6	70–
» 72 (Պօն սիւ Թրէզօր)		21– 5
» 73	6 % Ֆ·	61–
Ռումելի չըմէնտրֆէր	3	45–
Ագճէ ֆայիզի	%	9–

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4–35
Ստամպոլ պանգասը	6– 5
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4–25
Թրամվայ	1–75

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Ֆր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108–31
Մէճիտիյէ »	124–
Պագրը »	183–
Գայմէ »	414–
Ինկիլիզ լիրասը	109– 5
Ֆրանսըզ ալթունու	87– 4
Բօլ	89–18
Գրիվնից ալթունու	51–10